

Certificeret ABC Practitioner Helena Larsson

Tanker om at lede samtaler

Datid

Jeg er en person der har været så heldig, at jeg har været med i hele Skultunas barn & ungdoms rejse i Den Kommunikative Pædagogik og Den Kommunikative Organisation, og hvilken rejse jeg har været med på!

Personligt har jeg udviklet mig utrolig meget. Jeg har lært mig selv og mine medmennesker at kende på en dybere måde end tidligere. Jeg kan især takke den viden jeg har fået igennem Typologien.

Fra begyndelsen var jeg dog en person der havde det ret svært med den nye tankemåde. Der blev snakket om, at alle skulle have mulighed for at reflektere og at der ville blive lyttet til alle. Så langt alt godt, problemet for mig var at jeg ikke kunne reflektere. Den første tanke jeg fik var, at der var noget galt med mig. Alle gik saglige ud fra vores reflekterende møder mens jeg bare var tom. Jeg var desuden samtaleleder for en gruppe lærere i overbygningen på dette tidspunkt. Teknisk set klarede jeg at være samtaleleder, selv om deltagerne den gang ikke var videre positive i forhold til reflekterende grupper og at jeg selv kun var folkeskolelærer.

Vendepunktet for mig kom mens jeg deltog i en uddannelse om typologi på Sättra Brunn. Det var her jeg for første gang stiftede bekendtskab med typologien. Jeg var saglig da jeg kom derfra. Endelig havde jeg fået et konkret materiale jeg kunne tage til mig, ikke noget der svævede i luften som man forventede til at begynde med.

Efter dette begyndte jeg at se verden med nye øjne. I stedet for at blive irriteret på mennesker omkring mig fik jeg en anden forståelse for, hvorfor personer reagerede som de gjorde i forskellige situationer. Jeg fik det måske ikke nemmere som samtaleleder i personalegruppen, hvor jeg var, men jeg fik en helt anden forståelse for dem der deltog. Dem der mest mærkede mit nye syn var sikkert mine elever. I stedet for at have en irriteret lærer, så havde de en mere forstående lærer som stillede gennemtænkte spørgsmål og som sørgede for at der blev lyttet til alle.

I forbindelse med dette begyndte mine samlinger med eleverne at forme sig anderledes. Roligt men sikkert blev det indført at der blev lyttet til alle elever og at alle skulle have lov til at snakke til de var færdige ved mine samlinger. Som pædagog lyttede jeg på en anden måde end tidligere og stillede nysgerrige spørgsmål. Vi fortsatte med at sidde i rundkreds, hvilket vi også tidligere havde gjort.

Mit problem, besværligheden ved at reflektere, i mine egne refleksionstilfælde, fortsatte dog. Nu fulgte en periode hvor jeg arbejdede med min nyhvervede viden, både i samtale med mine elever og individuelle samtaler med elever eller forældre. Teknikken sad snart på ryggraden og blev til sidst en naturlig del af mig. På vejen fik jeg også viden om barometeret, hvor man var grøn, hvis man var rolig og hvis ikke så kunne man være rød, eller et sted der i mellem.

Et eller andet sted undervejs kom jeg også efter mine egne problemer i forhold til at reflektere. Indsigten var, at jeg kunne reflektere, bare ikke her og nu. Jeg har brug for mere tid, mine refleksioner begynder ofte når jeg kommer hjem og ikke så sjældent når jeg slukker min lampe og lægger mig til at sove, så reflekterer min hjerne og det er ikke altid let at lukke ned.

Denne indsigt har igennem årene været en stor hjælp. Jeg har fået en rigtig forståelse for de personer der har besvær med at reflektere lige her og nu. Her er det jo ikke altid at det er nok at acceptere at en person siger ”pas”, det er vigtigt at følge op på det aktuelle emne ved næste refleksion, således at alle føler de er blevet lyttet til.

Nutid

Jeg har ikke været samtaleleder i en personalegruppe i nogle år. Men interessen og nysgerrigheden har altid været til stede. Derfor var det ikke svært at melde sin interesse til samtaleleders uddannelse da muligheden bød sig.

Det var med store forventninger at jeg hengav mig til den nye uddannelse. De første dage var præget af mange praktiske øvelser. Det var noget der passede mig vældig godt, så det gav en hel del tanker inden mine opgaver som samtaleleder. Det der virkelig løftede mig til højere dimensioner endnu engang var typologien. Her blev jeg bevidst om at jeg er en person som yderst sjældent befinder mig i det grønne område. Dette var noget der forklarede mig, hvorfor jeg reagerer som jeg gør i visse situationer og hvorfor jeg på andre måder altid er på vagt. Det er selvfølgelig noget der spiller ind når jeg skal lede samtaler. Jeg er forberedt når jeg ankommer, hvilket vil sige at spontaniteten en gang imellem får for lidt plads.

Hvad gør jeg så når jeg leder samtaler?

Jo det kommer an på hvilken slags samtale det er jeg går ind og leder og hvilket formål samtalen har. Når jeg har lyttegrupper med mine samtaleelever sidder vi altid i rundkreds. Her er etikken meget vigtig. Alle skal føle sig trygge, alle skal lytte og alle skal blive lyttet til. Jeg begynder altid med at løfte refleksionen fra sidste gang, så dem der har haft behov for at reflektere lidt længere, har fået plads til det. Denne type af samtaler er ikke helt forskellig fra det vi begyndte med for en del år siden. Forskellen er at det er ikke lige så ”teknisk” nu som dengang. Nu gives der mere plads til spontane indfaldsvinkler, noget jeg oplevede at der ikke var så meget plads til tidligere. Jeg selv som samtaleleder er selvfølgelig også meget tryggere i min rolle nu end tidligere.

Når jeg har individuelle samtaler med elever eller forældre forsøger jeg at tage udgangspunkt i elevens personlighed. Derefter er det samtalens formål der har megen indflydelse på, hvordan jeg lægger det op.

Eksempel:

Jeg har i denne termin haft elever der har været meget påvirkede af begivenheder. Jeg har haft samtaler med dem. Formålet har været at hjælpe dem gennem deres egen opfattelse til en mere hensigtsmæssig opfattelse. I et af tilfældene havde eleven en stor skyldfølelse, jeg lyttede og jeg forsøgte at stille spørgsmål, der fik eleven videre til en anden tankemåde. Det var meget følelsesladet, men eleven kom faktisk videre og jeg var meget glad, da jeg mærkede at jeg kunne hjælpe eleven videre ved hjælp af samtaler med mig.

I et andet tilfælde var samtalen helt anderledes, selv om formålet var det samme. Eleven havde ingen skyldfølelse, men mest spørgsmål. Jeg fik eleven til at tænke over sin egen tankemåde. Denne samtale var ikke lige følelsesladet, men jeg mærkede at selv denne elev kom videre til en ny og mere hensigtsmæssig opfattelse. Uden den viden jeg igennem årene i Skultunas barn & ungdom har fået, er jeg overbevidst om, at jeg ikke havde kunnet lede disse samtaler på en så god måde, som jeg følte, at jeg gjorde i disse eksempler.

Det sker jo også at jeg havner i en samtale med personer som går til ”angreb”. Tidligere når jeg havnede i sådanne situationer gik jeg for det meste i forsvar. Det er noget jeg sjældent gør i dag. I dag tager jeg det roligere og prøver at finde ud af problemet ved at stille reflekterende spørgsmål omkring situationen. Det er selvfølgelig gennem den viden jeg igennem årene har tilegnet mig, der gør, at jeg klarer mig bedre i sådanne situationer. Men naturligvis, i ærlighedens navn, så sker det en gang i mellem at jeg havner forkert i en samtale, jeg er jo ikke andet end et menneske.

Vertificeret af
Equilibrio 2008

Lars Rokkjær
CEO / Chairman / Founder